

85. 15. 1951. Parānuvis
Ema, andate, et noko pole
veel noatund. Ma taltsin
ise iura minna kergasooni ja
sün noate laga ei ole ni vaigse saanud. Muid veidi
pöden.

Arusaad.

On juba möödunud üle kahe
kuue, kui ma teist lahkusin.
Saabudes viijutasin lühivese
virja ja lubasin varsti jälle
viijutada, aga ei viijutanud.
Andestage, olen süüdlane.

Ivan mind iga päev selle eest
"tänuab", aga aeg möödub kiiresti,
ja mul on jällegi kivi viijutamise
te.

Lubasin siis pinalt viijutada,
noh ees siis müüd mõndagi
viijuta oma reisist ja süüest
elust.

Leningradist Sverdlovskini sõitsin
üldvagunis. Väga vitras ei olnud,
öösel sai magada, võitu jätmas.
Juba rongil muulsin, et Sverd-
lovskis raske pääseda edasi.
Fõudsiine hommikul 14. sept. püha-
päeval Sverdlovskisse. Aitas üs

vanainimene mul pauce vanda,
veue meie rong jäi seisma
7.dale teele ja saält mööde trap-
pe ja üleväine liinide kohal pät-
tesime lõpus vausalisse. dõppu-
de lõpus leidsin süüsi pilti-
vannad, mis olid jaanest unles
pool vilomeetrit. Otseske läus
üks rong itta, aga oli ainult
vauv vaba rupekohta, veeni
Taigani (see on jumberistamine,
sine Touernit) mausta oleks mul
vaja veel 38 rbl. . Noh mu rabe
vott reda ei vauatunud ja nii
jäin ma ootama järguusi ronge.
Suimesi väge palju, ainult see
oli hästi, et registreeriti järjenuord.
~~Pääses~~ Pääsesin ma lõpus vol-
mandale orongile (Haskwa - Svuttsas)
mis läus väge Sverdlovskis velle
6 päinu õhtul. Süüsi maassis
juurde 44 rbl. ja nii sain plato-
vaardi voha magamisvaguist.

Klaus sõid sõbistis rongil ja vol-
mandal lõunaajal jõudsinse Tartusse.
Sõit paari tunni pärast Toumri
rongile, mis tuletas mul meelde
rongi millega omal ajal sõitsin
Tapol ^{Rauverre} ~~Tartusse~~ kui hommikul
varase ekspressiga Tartust väljusin
Saiime umbes vella üheksa paiku
õhtul päralt. Viim, pimedus,
pori. Oli mul reisivaeslaseks
üks tütarlaps kes loomvast
sõitis va kargaroni lähedale,
kus töötal naanetu pidajana.
Tal oli va raske vaudama. Sõit-
sime traumiga sadamasse. Moh-
traumi peatusel oli veel vaege
kohale. Keidagi moodi siiski
saiime läbi pori ja hügle
vedoivude kohale. Sõit selgus,
et laev läheb järgmisel õhtul.
32 tundes veetmine sõ. Rahvast
oli ootereumis palju, aga teine
ootereum, mis oli reer megar

ja püksid, oli nii vähe, et saäl-
voimata oli olla. Glid' küll va-
nemid, kus 7 rbl. aast võis õo
mageda, aga naiste osas ei
töötanud. Nii siis istusime
õo. Aga väljas vihm ja vihm.
Sõnnimul läksime mööda Touss-
vit väina. Olime turul vene-
linnas siis „Univermagis“. Turg
väga näpane. Väga palju igasugu-
seid „pudupoode“, aga võigis üht
moodi. Ei saa võrrelda üldse
Eesti ja Leningradi kauplustega
vanha poolst. Ja turul sarnas-
ed ringpoed, kui vanasti Tartus,
ainult suurem hoone. „Univermagis“
päris normaal. Vaupafigasugust
aga nagu triivo tooteid ja. Väga
veine valik. Saapa määre oli
Eestist igasuguste varjundites.
Ella ialgi ei kujutanud, et
Touss on nii must ja näpane.
Ainult vene linna ei oleud

pori uulikatel sügavat, aga julva
 sadama poole minnes lihtsalt
 ma siia, meidas nii, põlize
 vedelage uulitad vaetud ja
 ohi uulita, kus üle uulika paa-
 sed, sest igal pool mudajärved.
 Toiduainetevarustus nõrune,
 voolvõrre jne. Aga leivapoes oli
 ainult must leib, si mingeid
 valgest jahust saadusi. Luua
 vull ennen elan siin meha,
 mi Tomisis, mi väga ebameel-
 diva mulje andis mulle te-
 endest. Laev pidi õhtul velle
 $\frac{1}{2}$ 6 velle sõitma, aga sõitis
 alles velle 10. Laeval, ehkki
 oli reisijaid palju, oli mul peaa-
 volit (III ve). Vihur, vihur ja vihur.
 Aga 19. sept. hommikul sadas
 lund. Jõudsin Kargosonni 19 sept.
 velle 15. Laeval volitusin ma
 meie Antelli raamatupidajad
 vaist, vellege siis ühes olime.

Kargasonis oli päri palju vahem.
Ja siis olingi ma tagasi. Svanila
ma telegrammi saatsin Jeningred
et olen teel, aga Tomisist mul ei
olnud mõtet saata, sest nii kui
ma ise saan niiremini kohale
telegrammi. Raamatupidaja telefo-
neris Bandarnesse ja teelis hobuse
aga ise läks jala ja jätkis ainet
oma kohvi. Käisin siis Selsaveti
meidugi ütlesid rõn, et olen
peranenud, aga ma juba teel sain
võllalt vintutada, nii et ei olnud
suan samane, nagu Tartust väl-
jäsoites. Hõlme tuli umbes ~~12~~ 2
tunni järele ja ma nii sõitsin
Bandarnesse. Tee oli väga halb.
Juba laeval paaris ma viidid
jälge ja nii külm mul ei olnud
Bandarnas jätkin oma vana
raamatupidaja juurde võtsin aine
käniboti, rus moosid ja pudelid ja
umbes kella 7 paiku hakkasin ni-

neema koodu poole, sest hobust ei
olnud edasi sõitmisel. Kaudam
oli vältatvi narve. Teel sinna
ei olnud viige. Ila oli kopran
suvares ja niinistes ringades.
Pari meidegi oli, aga sai sinis
läbi. Teel sõitis mulle vastu
üks mees, kes elab Bandemas
aga siis töötas meil. Ta töötas
Svenniga koos ja rääkis, et suan
di nurekerud, et meidas helge
tuleb, sest tal on ainult ringed
vaaras, aga vastu ta va ei teadnud
mulle tulla. Särsin, kärsin
(tee on 12 km) läks juba pimedaks
Ühes savirohas teel kaotasin
vasku ringe ja astusin suvega
poori-avvi. Roh ringe sain
võel vätte, aga panin nii
porise suvega jälge. lõpus
H sain rohale. Oli päris pime.
Võel metas veidi pori rohati
tundis nõvemana. Juba

kaugelst nägin et meil ei olnud
tuld, muidugi heitsid nad juba
magama. Keegi mind viitas
ei näinud. Tulin õue, ratsusin
ust, mis oli haagis, laärsin ja
koputasin aknale ja kui Swan
vastas jättem, et Swan, ava.
Ja vist lendas usseini. Me
ei jõudnud tuler maja veel
minna, tal oli juba uus lahti.
Korrad vargasid mulle vastu.
Kõik kolmevessi korraga mulle
riinale. Tulel varaselt oli
jõudnud ~~lubi~~ laulei põlema
panna. Vanamees ka kohe
fõusis. Kõigil oli häameel,
et me oneti tagasi sõitsin.
kohe otsin varasit sieta mulle
me mis võtsin oma termospu-
deli välja ja väivere pureji
moosi. Vanamees tahtis mu
duss minna ja pool liitri tuga
aga ma ei lasknud. Mul
seede vaja ei olnud.

3
Täna hommikul olin ei jõudnud oma niigi väike
võtta vastu varidagi. Nõustades, aga heina ei oadunud
50% q: "võitlus võitla pidu"

Kana istusime ja rääkisime.

Aga väike Bebe kolis mulle
kõne süle veei ma laua
äärde istusin, ei enustanud
te, et ma teda alati süles
hoiaksin ja suun rääkis, et mu
ärables, te vellegile sülele ei
roninud. Jutustasin veigest,
kõigest.

Järgmisel hommikul vanaaeg
skatis djubale ja kalervale sõna,
et dolja nodus. Tulid nad
varsti, üks tuli mees kleidis kuu
tuli mees sõngis. Ja evs ma siis
neid vestitasin. Täna tulid
teised lapsed ja teiskasvanud.
Oma asjad sain ma pühapäeval
kätte, siis jagasin kingikused.
Vanamehel oli mütsi üle väga
häa meel ja mütsid pühapäeviti
mei soojem ilu, saunab sõda.
Lapsed aga raamatute üle vägr
võtmustasid ja eriti djubale neid

armastab ja tihti vaatab.
Aga neile voji ma neid ei
anna, nad on harjunud
sellega ja ei viisi. Armastab
džube va pilte (fotosid) vaadata
ja on tal kõik nimed selged
kes saäl fotodel.

Kodune oluored oli meil
mii. Täate selle varsti, kui
ma arastõisin, algasid vih-
mad. Ei saanud keina mita,
ei hiljem kartuleid võtta. Meil
oli ainult 162 ämbrit kartulit
võetud. Vihus segas ja segas
võtmist. Ühel päeval natuke
võta jängusid jälle vihu ja
leuni ja vielmatab. Siiski lõpu
sai me kartuli võetud ja ilmad
muutusid paremaks. Sai me
kartulit üle 400 ämbri, see on üle
4 tonni. Kartuli saak oli tänu
aga väga häa, nõudunud aastal
sainalt maadalt sai me ainult

300 umbrit. Sibul oli hästi kasva-
nud. Isegi tomatid oli, murve
aga halva suve tõttu väga vähe.

Cherji tärnaku siin pole peaaegu
olnudki. Jõhvikaid ei olnud
üldse. Mõned inna põhli olid
vähe korjunud. Küi et va selles
suhtes oli veelu raste.

Siis tuli mure lehmaga. Selles
meil peaaegu ei olnudki telled.
Vanamus meeldunud aastal
siin umbuses, mitis 4 heiad
võrnat, aga tärnaku ootas
ilma ja nii oli väga kaua
vähe niidetud. Seedripõlku-
laid selle eest korjand.
Kuid oli tärnaku väga palju.
Tüimesed korjand ja andsid
poodi. Suugi oli vanamuselga
neid korjand. Kui siis
oktoobris ilmad paremaks
muutusid suurte lume
sadude järel, andis kolmas

lühia müta süit umles 6 m. 9
Jaan väis neli või viis päeva.
Nüitrid ja koke parid kooku.
Nüüd on meil juba 3 vooamat
voju foodud ja paar vooamat
veel saab. Ka lõppude lõpus
lubati artiklist anda veidi,
nü et võib lehua süisri
ületalve hoida. Siin paljed
andsin lehuad aga ära ja
nüüd kahetsevad, sest süisri
inimesed müitrid omale heina.
kliideegi pole sellel heinal
foiteväärtust, nagu suvisel, aga
lehua ületalve on ivvagi või-
malis pidada. Meil oli veel
vevadine vasivas ja mõõdukund
aastane pulline, aga need tepri-
me, sest rohkem pole võimalis
pidada.

lumi on juba peaaegu põlvini,
veid külma oli ainult 7 voo.
hommikul -20° ümber, aga jälle

soojas. Õõsel on veidi jahedam
aga päeval 0-5°. Kõik sood
ja rabad on sulad, sest lumi
tuli pätele ja lume alla juba
nii kergesti ei külmne.

Töötan oma endisel kohal.
dävisin tööle 26 sept. Valerikus
on uuendatud aparatuuri ja
nii saame praegu haavapuumist
sarnaseidprodukte rohkem kui
vii nädal jaf ajal vasepuumist.

Tööühis on uusi juurde tul-
nud uute väljasaadetute arvel
peamiselt. Need on eranimus
või noored laagritest. On iga-
suguseid tüüpe. Paljud aga
töötavad hästi. Ehitati uus
elentijaam. Artell sai uue
veoauto. kavatsusi on veel
palju uuendusteks, aga palju
täidetakse, see on veel küsimus.

Jaan on praegu jätinues.
Jahut on oravatele. Sa on seda

oma pulkuseajast. Eriti hästi
tal ei lähe, eluviisid on
täna palju, sest palju on seadri-
põlvkondi. Mõnel päeval töö-
kümme oravat, aga mõnel päe-
val ainult 2-3. Metslõnde
on hoopiski vähe, ja meil ei
ole täna mingit tagavarat.
Nüüd siis algab talu piir,
piir, aga edasi ja edasi ja
seegi talu saab.

See on siis väikene ülevaade
meie elust.

Aga kuidas teie saate kõik
lata? Nüüd ma võin täpselt
ettevõjutada, kuidas saate
kõik sünnib, sest elasin ju
ligi vass veend. Ja tihti tun-
dub mulle, nagu ei oleks see
kõik nii raske, ainult et
võib natuke minna ja olegi
juba jälle teiega koos. Koh
aga seegi aeg enam raske.

ei ole, et teiega jätke võrre
saame, säälne vliime an
nuu teisele palju parem. Mitte
nii vliime, kui üldine du-
vord. Siin töotan ma gaaris
ja veipuugi taluain, ma ei
leia niii muud tööd omale,
aga sääl soiu ma leida
midagi muud. Ma olen jäl-
legi muutunud palju vore-
rass, ainult et müüd on
levid pääs ja hambad suus.

Illal, lapsed hakkasid
voolis väina? Illal Siin
soitis tagasi? Jah Siin ei
saanud ma tundma õppida
ja tema va mind. Nii jääme
inve üksteisele võõrass, ainult
et nägime ainult ja kõis.
Aga varsti tuleb aeg, et
me siiski saame läheda-
sers teineteisele ja saame
sõpradess.

Veel nõrd teile kõigile palju,
palju tänu. Need olid nii
ilusad päevad teiega ja esi-
algu ole mul nii raske sünni
harjuda kõige sellega. Nüüd
siiski olen juba harjunud.

Tervitusi ja kallistusi
Teie Hage.

P.S. Vanamees on üldse väga
huvitatud kõigest säälses elust.
Sulle ema, saadab ta palju
tervitusi ja saunuti tädudele.
Igati püüab ta teie kohta.
Svanilt jälle tervitusi Nollile
ja Kallele. Loodab iirva teid
näha, ma ei tea kas seda tuleb.
Vanamees criti kellegist ei kõnele
lga väike sõjala minuga valmis-
tub nevadest sestisse sõitma.
Tal on see alati jutt. Tõldeilt
vaatab vanamees ja alati vägib,
et sõidab vanameesale külla
ja säält tagasi ei sõidagi.
Tervitusi muidegi kõigile vana-
isalt, vanameesalt ja Ivanilt.